

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 54

Utkommer hver måned

Mars 1935

Utgiver og redaktør:
Sogneprest Slaattelid
Davik

6. årg.

Bønn i fastetiden.

O min Gud, jeg takker dig for alle dine velgjerninger mot mig, og særlig fordi du har gitt mig tid til omvendelse og sinnsforandring. Gi mig nu Herre lys til å se mine synder og nåde til virkelig å angre dem av hele mitt hjerte. Amen.

Sjelen og den korsfestede.

»En tornekrans? Jeg forstår det ikke, hvorfor skal torne ditt *hode* så stikke?»

»Mitt hode er såret av ukruttsranker, fordi du i ditt huser hovmodstanker.»

»Men naglene da? Jeg skuer med tårer, hvor smertelig de dine *hender* sårer.»

»Jeg henderne såret på korset utrekker, fordi du hender mot synden utrekker.»

»Og *føtterne* ser jeg så blodigrøde, hvorfor må de så smertelig bløde?»

»Fordi dine føtter går syndens veie, får mine på korset det smertens leie.»

»Din hellige *rygg* er ved slag hudflettet, hvorfor er du dog så hårdt forurettet?»

»Fordi du ryggen mot skaperen vender er min hudflettet av syndige hender.»

»Men spydsticket da i *hjerne* og side? Jeg ynkes ved sådan å se dig lide.»

»Fordi den onde har røvet ditt hjerte, må mitt her briste i sorg og smerte.»

»Over mig selv og min synd må jeg græte, i hot og bønn ved ditt kors ta sæte.»

»Jeg soner din synd, — jeg elsker dig såre, din tro har dig frelst, — avtørr nu din tåre.»

G. Brix.

I fastetiden.

*Se hvor nu Jesus treder
hen til den morderstad,
endog man ham bereder
så stort et blodebad.*

I fastetiden kalles vi til å følge Jesus på hans lidelsesgang til Golgata. Se her Guds lam som bar våre synder. Se hvordan han går op til Jerusalem for å lide og dø for oss. —

Hvor må ikke mitt hjerte både skjelve og juble på samme tid ved dette syn! Skjelve, når jeg tenker på hvad mine overtredelser og forsømmelser har å bety, skjønt jeg ofte syntes de var små og ubetydelige. Slik måtte Jesus lide for dem. Og når de gjorde så med det grønne tre, hvad må da skje med mitt tørre tre? Men på samme tid må mitt hjerte juble, når jeg tenker på at mine synder er sonet og betalt.

Se hvor profetenes spådommer om Jesus er gått i oppfyllelse! Les salme 22 eller Jesaja 53 og se hvordan lidelsens enkeltheter er skildret, som om det skulde være skrevet *efterat* det var skjedd og ikke *før* det skjedde. Her får du se, at Jesu lidelse og død var ikke blott et resultat av jødernes fiendskap, men det var forutsett og forutbestemt fra evighet i det treenige Guds kjærlighets råd. Og Jesus ofret sig i lydighet til døden. Han visste hvad der ventet ham, og dog gikk han, og »han oplot ikke sin munn som et lam der føres hen for å slaktes.« Han led skjønt han var uskyldig. Han kunde si: Hvem av eder kan overbevise mig om nogen synd. Den uskyldige led for de skyldige, for mig og for dig. Å, vidunderlige kjærlighet! Hvem kan lodde tilbunds i dette dyp! Å, at vi måtte bøie oss i tilbedelse foran dette kjærlighetens under

som overgår all forstand. Frivillig tok han vår straff på sig. Han kunde vidne: »Ingen tar mitt liv, men jeg setter det til av mig selv.« Ingen tvang ham. Den eneste makt som tvang ham, var hans kjærlighet, sterkere enn døden.

Må vi ikke mangen gang skamme oss over, at vi ikke elsker ham mere? Hvorledes skal det bli anderledes og bedre med oss?

En ung gutt lå syk av tæring. Hans øine søkte stadig op mot veggen over sengen. Der oppe hang et billede av den korsfestede frelser. Han hadde bedt om å få det riktig nær. På spørsmålet om han nu gikk til himmelen, pekte han på billedet og sa: »Ja, for han døde for mig.« — Vi trenger visst både du og jeg, å flytte billedet av den lidende frelser riktig nær inn til oss, så vi stadig kan ha det for vår sjels øine, inntil det blir visst for oss: »Han døde for mig.«

La denne fastetid få flytte Jesu lidelse riktig nær inn til dig, så du lærer å elske ham og prise ham.

*O Jesus, gid jeg kunde
som jeg så gjerne vil,
dig ære nogenlunde,
o hjelp mig selv dertil! Amen.*

Efter sogneprest Søren Dahl.

Gudstenesta.

8. Kyrkjesvara.

Etter syndsvedkjenninga kjem kyrie. Det er det fyrste av alle kyrkjesvara. Det er korte setningar eller eit enkelt ord som kyrkjelyden syng. Dei skal vera som ei ytre stadfesting, tilslutning, til det som presten segjer høgt, og alle stillt skal vera med i. Der er mange slike kyrkjesvar: Kyrie, andre luten av Gloria, »Og med din ånd«, i præfasjonen, svara i kyrkjebøna, dei ymse amen. Desse kyrkjesvara er eit veikt punkt i gudstenesta mange stader. Og det fordi dei ikkje vert sungne slik som dei skulde. Endå til i kyrkjer der det er bra med salmesongen, kan det vera dårleg med kyrkjesvara. Folk kan syngja salmane med liv og kraft, men når dei kjem til kyrkjesvara, er det som dei med ein gong hadde misst målet. Det vert so veikt og forsiktig med songen, og orgelet durar i veg mest åleine.

Dette er ein syrgjeleg feil. Det har overmåte mykje å segja for gudstenesta, at desse svara vert sungne kraftig og greidt og av hjarta, slik som salmane. Berre då vert det den rette fart og høgtid over tenesta.

Det kan nok vera, at det her i prestegjeldet er betre med dette enn mange andre stader. Men heller ikkje her er det som det skulde vera. Kyrkjesvara vert sungne altfor veikt og ustødt og famlande. Folk er for lite med, syng ikkje slik her som i salmane. Og det er ille. Eg vil gjerne få be dykk, alle gode kyrkjegjengarar, å tenkja over dette. Ver med og syng svara like kraftig og stødt som salmane. Lær dei, so de kan dei godt utenåt — det er jo lett gjort — og syng med! Høyr ikkje med til dei som sit der teiande. Og syng ikkje so varsamt og forsiktig, som um du var livande redd for at han som sit ved sida av deg, skulde høyra målet ditt. Når kyrkjesvara vert godt sungne, kraftig og sikkert, gjer det mykje til at gudstenesta vert som ho skal. Ikkje minst alle flinke songarar millom dei unge har her ei oppgåve. Dei kunde gjera mykje til, at dette med svara kom i god orden her hjå oss.

Det har mykje å segja, at kyrkjesvara, liksom heile liturgien, vert grundig innøvt i folkeskulen. Dette skal jo vera so etter skuleplanen. Borna må få læra tekstar og melodiar i skulen, og dei bør øvast i dei atter og atter. Eg vil gjerne be lærarane vera merksame på dette. Eg har frå konfirmantlesinga inntrykk av at dette ikkje i alle krinsar vert teke so nøgje som ynskjande kunde vera. Der kjem konfirmantar, som segjer at gudstenesteritualet aldri har vore gjennomgått i deira skule.

Fra Claus Frimanns salmer.

Julesalme.

(Mel.: Et lidet barn så lystelig.)

I nådens helligdom besku,
min sjel, det troens under,
som gjennom evighet ei du,
ei nogen skapt utgrunder, —
det under av Guds kjærlighet,
som jord og himmel frydes ved,
at fra sitt guddoms sæde
nedsteg den Allershelligste,
sin hellig tok blandt syndere
og i vart kjød sig klædde.

Du som ditt lys, din salighet,
ei nogen falden nekter,
velsignet vær i evighet
av alle jordens slekter!
Du er og blive skal vår sang
enn inntil tungen siste gang
på jorden sig kan røre.
Fra støvets hytter kalte ut
mer verdig da din lov, o Gud,
vi hisset skal utføre.

Våre døde.

28. januar: Jesper Gjertsson Klubben, Hennøy,
g. kårmann; f. 1859; blæresjukdom.

Eg går burt og kjem ikkje att.

Job. 10, 21.

Notisar.

Ope brev til Aalfot skoleråd. — Eg tillet meg med dette å oppmoda det vyrde Aalfot sokneråd til snarast råd er og helst ved den fyrst avhaldne gudstenesta i Aalfot å ta upp til dryfting og vidare fremjing spursmålet um byggjing av ny kyrkje i Aalfot. Eg vonar, at det no må verta gjort ålvor av eit so nandturvande tiltak som dette. Eit penare og meir tidsmessigt gudshus vil sikkert til kvar tid auka vyrdnaden for dei mål som kyrkja arbeider for.

Aalfot, 8. februar 1935.

Rasmus Løken.

Døypte: 6. jan. Kristen Per Ingvald, f. 10. nov. 1934 av foreldre gbr. Johan Kristensson Askeland og kona Anna Larsdotter (f. Varpe i Bremanger). — 27. jan. Per Martin Elias, f. 14. nov. av foreldre gbr. Anton Larsson Endal, Askeland, og k. Margit Pedersdtr. (f. Otteren). — 3. febr. Odd Karlot, f. 25. des. av foreldre gbr. Olaf Kristianson Moldestad, Rimstad, og k. Petra Iversdtr. (f. Rimstad).

Kollekt i Davik kyrkje til omstreifarmisjonen v. pastor Skarstein: kr. 28.50.

Basar: Maurstad og Maurstad kvinneforeining 2. febr. til heidningmisjonen 155 kr. Bøsspengar i Rimstad 100, i Maurstad 85 kr. Tils. 340 kr.

Uppropet mot framlegget um fosterdråp fekk i Aalfot sokn 188 underskrifter.

Skriv i Kirkebladet! Det er so altfor få som skriv i bladet av folk i prestegjeldet. I heile 1934 er det visst berre 4 — fire — innsende stykke! Det er sanneleg mykje for lite. Eg tek med glede imot alle høvelege innlegg, oppbyggjelege og slike som handlar um kristelege, kyrkjelege, moralske spursmål. Likeins stykke som har med bygdesoga, serleg den kyrkjelege å gjera.

For 100 år sidan: Døde: 19. mars 1835 Jakob Rasmussen Homborstad, kårmann, 88 år. — Vigde:

2. mars Waldemar Dommesteen, ungarl og tjenestekarl, 35 år, son til Hans Jensen, og Alette Hennøen, 25 år, dotter til Ole Hansen. — S. d. Paul Hessevågbakke, husmann, 21½ år, son til Ole Paulsen, og Mari Elde, 30 år, dotter til Peder Antonisen.

Gudstenester og sundagspreiker.

2. sund. i fasta, 17. mars: Rugsund.

3. sund. i fasta, 24. mars: Davik og Eldevik. 1

Midfaste sund., 31. mars: Totland og Hamnen.

Maria bodskaps. s., 7. april: Aalfot og Kjølisdal.

Palmesundag, 14. april: Rugsund og Davik.

Legat. Av Arne O. Daviknes's legat kan gjevast studnad til sjuke i Davik sokn. Av Gregorius Kjøllesdals legat kan gjevast hjelp til slike som har misst krøter og har lita råd til å få seg nokre att; dette er og berre for dei som bur i Davik sokn.

Kvittering for kontingent. Aalfot: Rasmus O. Myklebust, Hans Sigdestad, Peder M. Sigdestad 3 kr.; Karl M. Sigdestad 2.50. — Dombestein: Anna Seim 2. — Davik: Alfred Lund, Henrik Daviknes 2. Simon A. Bakke 6. — Rugsund: Apollonius Hessevåg 2.50. — Rimstad: Jofrid Totland 4. — Kjølisdal: Severin Horn 3. Reksnes: Pauline Reksnes 2. — Utanbygds: Fru Eide (Florø) 3.

Hjarteleg takk til alle.

Fra gamle dager.

1. Medhjelpere 1820—1843.

Det ser ut til å ha vært fast tradisjon i denne tid, at der skulde være en medhjelper på sydsiden og en på nordsiden i Davik sogn, likeledes en på hver side av fjorden i Rugsund sogn, og i Aalfot sogn en innenfor Hjeltneset og en utenfor.

Davik sydside: I 1820 er medhjelper Jens Larssen Huuselid (Hausle). 1827 Rasmus Monsen Yttre Davik. 1837 Anders Abrahamsen Indredavik.

Davik nordside: 1820 Abel Olsen Homborstad. 1834 Peder Olsen Gilleshammer. 1843 Peder Olsen Kjøllesdal.

Rugsund sydside: 1820 Hans Pedersen Hennøen og Anders Pedersen Otteren. 1827 Jacob Pedersen Nygaard. 1837 Stephen Hansen Hessevaag. 1841 Martines Hansen Olsen Kragevig. 1843 Didrik Hanssen Hessevaagbakke.

Rugsund nordside: 1820 Anders Jetmundsen Møchlebust. 1834 Anders Rasmussen Rimstad. 1837 Samson Samsonsen Heggedal. 1841 Didrik Didriksen Muurstad (Maurstad).

Aalfot ytre: 1820 Jørgen Waldemarssen Møchlebust. 1825 Abel Olsen Møchlebust. 1834 Ole Pedersen Wiig. 1841 Christen Hansen Sigdestad.

Aalfot indre: 1820 Anders Olsen Hougen (Isehaug). 1834 Christopher Ingebrechtsen Torem. 1841 Ole Stephensen Englestad.

Årstallene er de visitasår da vedkommende først er nevnt, altså ikke det år da han blev innsatt til medhjelper.

Frimodighet.

Lars het han og var pålag 80 år gammel. Op gjennom årene hadde han været en trugen arbeidskar, slitt hårdt for liten betaling. »Men Vårherre er god«, sa gamle Lars, »han har lagt drygssel til, så vi har alltid hatt nok. Og så gav han mig så grei en kone.« — Og det var sant, skjønt Marte selv viide ikke vite av det. »Hun er en av dem som aldri taper motet, og får 10-øringen til å bli god som en krone.« — Men så blev Lars så gammel at han måtte si pass. Han dudde ikke til skikkelig arbeid lenger. Så måtte han og Marte på »kassa«. Det var hårdt. Men når folk sa: det er skam at en slik arbeidskar som du har været skal være nødt å komme på kassa, så sa Lars: »Ja, ja, det kan være sant som du sier. Men Vårherre har været god. Han har gitt mig sinn til å slå mig tiltals med kassa au, så nu takker jeg både Gud og mennesker for levemåten.«

Nu var han som nevnt pålag 80 år. Så hendte det en dag at han fikk et sår på nesebrusken. Det tok sig vondt op, åt sig utover, ingen doktor kunde stanse det. Det var krefft. Og den åt og åt, opover mot øinene, utover kinnene, et eneste stort gapende sår. »Stakkars Lars«, sa folk. »Å, det har ingen nød enda,« svarer Lars, »Vårherre er god mot mig. Det er så tålig, jeg kan både spise og sove, og litt kan jeg synge endda også.« Men Marte ryster på hodet. »Han har hatt mange hårde tak,« sier hun, »idag har det været grovt«. »Ja, ja, men så ber jeg på Vårherre, og så gir han mig munn-tål sålenge — og så går det slik. Vårherre er god, å så god,« sier han og folder hendene i inderlig takk og bønn. Og så synger han med det av lebene som ennu er igjen:

Ditt navn, o Jesu lokker mig
at jeg kan komme trøstelig
og trykke dig med troens arm
i kjærlighet til bryst og barm.

Så kommer jeg og bøier mig,
en synder arm, herved for dig.
Ditt navn, det søte Jesu navn,
jeg kysser i mitt hjertes favn.

Om natt og dag og hvor jeg går
til dig mitt hjertes attrå står:
Ved dig har jeg i livet ro,
ved dig jeg går til himlen fro.

Den dag Lars døde, gikk en helt til himmelen. — I sannhet, frimodigheten har stor lønn! —

Biskop **Johan Lunde**

(i boken: »Kristus vår frimodighet«).

De dårlige tider.

Norges utgifter til rusdrikk var i 1929 161 millioner kroner, eller 57 kr. for hvert individ. Til sammenligning kan nevnes at statens og kommunenes samlede utlegg til fattigvesenet var kr. 51 300 000.

I 1927 var landets utgifter til fattigvesenet 47 millioner kroner, til brennevin 48 millioner. Utgiftene til folkeskolene var 73 millioner, til øl 75 millioner. Renten av all den kommunale gjeld var 39 millioner; til vin gikk 41 millioner.

Ved en boksekamp i Amerika mellem Dempsey og Sharkey kom inn i billettenger 1 084 000 dollars.

Ved en fotballkamp i Oslo mellem et norsk og et svensk lag kom inn i billettenger 70 000 kr.

Ved en boksekamp i Sverige mellem en nordmann og en svenske gikk der med over 200 000 kr. Kampen varte i 2½ minutt.

La ikke solen gå ned over eders vrede.

En mor som skulde bake brød og stelte til litt mel, gikk bort et øieblikk, og lille Margit tok med barnslig nysgjerrighet efter å se hvad det var, fatt på karret som lå på gulvet slik at innholdet blev spilt. Moren gav da barnet et hårdt slag og sa i vrede at hun alltid var i veien for henne. Et par uker efter blev lille Margit syk og døde. Da hun på sin dødsseng lå og talte i villelse, spurte hun sin mor om der var rum for henne blandt englene. »Jeg var alltid i veien for dig mor, — du hadde ikke rum for lille Margit. Skal jeg også være i veien for englene?« Morens hjerte var brutt, og intet offer hadde vært for stort for henne om hun kunde ha beholdt lille Margit.